

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Den nugældende inatsisartutlov nr. 35 af 23. november 2017 om alkohol har det seneste år, været genstand for diskussion.

Nærværende forslag til ændring af inatsisartutlov om alkohol fremsat af Naalakkersuisut er udarbejdet på baggrund af 4 beslutningsforslag behandlet af Inatsisartut under efterårssamlingen 2018:

Dagsordenspunkt EM 2018/52 med titlen: *”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag om ophævelse af § 20, stk. 4, i Inatsisartutlov om alkohol, således at det bliver muligt for unge mennesker under 18 år at gå på café med hinanden efter klokken 20 og drikke en kop varm kakao, en sodavand eller lignende.”.*

Dagsordenspunkt EM 2018/53 med titlen: *”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at fremsætte forslag til ændring af Inatsisartutloven om alkohol, således at butikkernes salg af alkoholholdige drikke mandag til lørdag må finde sted fra kl. 10 til kl. 20.”.*

Dagsordenspunkt EM 2018/54 med titlen: *”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Inatsisartutloven om alkohol, således at Inatsisartutlovens forbud mod enhver form for reklamer for alkoholholdige drikke enten ophæves eller erstattes af et mindre vidtgående reklameforbud.”.*

Dagsordenspunkt EM 2018/55 med titlen: *” Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag om ophævelse af § 28 i ”Inatsisartutlov om alkohol”, således at alkohol ikke skal afskærmes fra andre varer i butikken.”.*

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1 Udvidelse af tidspunktet for ophold på udskænkingssteder for børn og unge under 18 år. Formålet med alkoholloven har ikke været at afskære unge mennesker en kop kakao om aftenen på en café, hvor gæster sjældent er synligt berusede. Miljøet på en café fordrer heller ikke til en særlig beskyttelse af unge på samme måde som regulære værtshuse. Da inatsisartutlovens definition af udskænkingssteder ikke sonder mellem værtshuse og caféer,

foreslås bestemmelsens tidsrum for uledsagelse ophold på udskænkingssteder for børn og unge under 18 år udvidet fra kl. 20:00 til kl. 23:00. Der henvises til de specielle bemærkninger.

2.2 Udvidelse af butikkers åbningstider for salg af alkohol

I nærværende forslag udvides åbningstiderne således, at salg af alkoholholdige drikke med behørig bevilling kan finde sted mandag til lørdag fra kl. 10:00-20:00. Dette er med henblik på at give landets borgere en større fleksibilitet i forbindelse med indkøb.

2.3 Ophævelse af det nugældende reklameforbud mod alkohol

Med inatsisartutlov nr. 35 af 23. november 2017 om alkohol blev indført et reklameforbud mod alkoholholdige drikke. Indførelsen skete med afsæt i WHO's Europæiske Erklæring om Alkohol, hvori det beskrives, at alle børn har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkohol. Dette kan blandt andet implementeres ved at skærme børn og unge for markedsføringsstrategier, som er med til at forhøje debutalderen for indtagelse af alkohol samt mindske forbruget af alkohol hos de unge generelt.

En af bevæggrundene for beslutningsforslaget var, at et totalforbud var for indgribende en foranstaltning til at imødekomme ovennævnte formål med, at børn og unge skulle skærmes for markedsføringsstrategier. Endvidere var det ønskeligt med bedre mulighed for afsætningsfremmende foranstaltninger i bred forstand for lokale produkter. Derfor ophæves forbuddet i nærværende forslag. Herved er undtagelsen om varemærker, der gav anledning til afgrænsningsspørgsmål, også udgået af inatsisartutloven. For regulering af markedsføring af alkoholholdige drikke henvises til markedsføringsloven herunder særligt reglerne for god markedsføringsskik og markedsføring rettet mod børn og unge.

2.4 Ophævelse af gældende krav om afskærmning af alkohol

Inatsisartutlov nr. 35 af 23. november 2017 om alkohol pålagde detailbutikkerne, at afskærme alkoholholdige drikke fra andre varer i butikken. Dette blev gjort ud fra et ønske om, at mindske synligheden af alkohol. Hensigten var at nedbringe alkoholforbruget i samfundet, og dermed alkoholrelaterede følgevirkninger. Nuværende forslag ophæver dette krav til detailbutikkernes afskærmning og indretning af området for salg af alkoholholdige drikke.

2.5 Hjemmel til videregivelse af oplysninger

Inatsisartutlovens § 32, stk. 1 giver politiet mulighed for at udstede forbud. Ud fra håndhævelsessenssyn, er der indsat en hjemmel for politiets videregivelse af oplysninger om den specifikke person, som der er givet forbud til.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I Inatsisartutlov nr. 35 af 23. november 2017 om alkohol foretages følgende ændringer:
§ 20, stk. 4. <i>Stk. 4.</i> Efter kl. 20.00 må unge under 18 år ikke gives adgang til udskænkingssteder med udskænkning af alkoholholdige drikke, medmindre de ledsages af en forælder, værge eller anden myndig person, som har et særligt ansvar for den unge. Det påhviler bevillingshaver og dennes ansatte at påse, at den unge under 18 år har behørig ledsagelse.	1. § 20, <i>stk. 4</i> , affattes således: ” Efter kl. 23.00 må børn og unge under 18 år ikke gives adgang til udskænkingssteder med udskænkning af alkoholholdige drikke, medmindre de ledsages af en forælder, værge eller anden myndig person, som har et særligt ansvar for den umyndige. Det påhviler bevillingshaver og dennes ansatte at påse, at børn og unge under 18 år har behørig ledsagelse.”
§ 25. Salg af alkoholholdige drikke må finde sted mandag til fredag fra kl. 09.00-18.00 og lørdag fra kl. 10.00-14.00.	2. § 25, <i>stk. 1</i> , affattes således: ” Salg af alkoholholdige drikke må finde sted mandag til lørdag fra kl. 10:00 til 20:00.”
<i>Reklame for alkohol</i>	3. Efter § 26 udgår afsnitoverskriften
§ 27. Det er ikke tilladt at annoncere, skilte med eller på anden måde udøve reklamevirksomhed for alkoholholdige drikke. <i>Stk. 2.</i> Forbuddet må ikke omgås ved i stedet at anvende mærker, emblemer, symboler eller andre kendetegn, som forbrugeren kan forveksle med alkoholholdige drikke. Dette gælder dog ikke for virksomhedens varemærke. <i>Stk. 3.</i> Uddeling af gratis alkoholholdige drikke er ikke tilladt.	4. § 27 ophæves.

<p><i>Stk. 4.</i> Reklamevirksomhed indenfor et afskærmet område i detailhandlen og indenfor udskænkingslokalet er undtaget fra forbuddet i stk. 1 og 2.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Udenlandske medier er undtaget fra forbuddet i stk. 1 og 2.</p>	
<p><i>Afskærmning af alkoholholdige drikke i detailhandlen</i></p>	<p>5. Efter § 27 udgår afsnitoverskriften.</p>
<p>§ 28. Alle alkoholholdige drikke skal afskærmes fra andre varer i butikken.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om afskærmning og placering af alkoholholdige drikkevarer i butikkerne.</p>	<p>6. § 28 ophæves.</p>
<p>§ 32. Politiet kan forbyde personer, som i forbindelse med besøg på et udskænkingssted har begået en kriminel handling, at opholde sig som gæster på bestemte udskænkingssteder.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Politiet kan endvidere forbyde et udskænkingssted at lade gæster under 18 år opholde sig på stedet, såfremt forholdene på udskænkingsstedet i særlig grad gør stedet uegnet for børn og unge.</p>	<p>7. I § 32 indsættes efter <i>stk. 1</i> som nyt <i>stk. 2</i>:</p> <p>” <i>Stk. 2.</i> Politiet kan videregive oplysninger til indehavere og bestyrere om, hvilke personer, der efter <i>stk. 1</i> har fået forbud mod at opholde sig som gæst på det pågældende udskænkingssted.”</p> <p><i>Stk. 2</i> bliver herefter <i>stk. 6</i>.</p>
<p>§ 32. Politiet kan forbyde personer, som i forbindelse med besøg på et udskænkingssted har begået en kriminel handling, at opholde sig som gæster på bestemte udskænkingssteder.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Politiet kan endvidere forbyde et udskænkingssted at lade gæster under 18 år opholde sig på stedet, såfremt forholdene på udskænkingsstedet i særlig grad gør stedet uegnet for børn og unge.</p>	<p>8. I § 32 indsættes efter <i>stk. 2</i> som <i>stk. 3-5</i>:</p> <p>” <i>Stk. 3.</i> De oplysninger som politiet videregiver i medfør af <i>stk. 2</i> må kun behandles af indehavere, bestyrere og dørmænd jf. også <i>stk. 4</i>, og behandling må kun ske, i det omfang det er nødvendigt for at håndhæve forbud efter <i>stk. 1</i>.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Indehavere, bestyrere og dørmænd har tavshedspligt i forhold til oplysningerne jf. <i>stk. 2</i>. Det samme gælder andre personer, som i medfør af</p>

	regler fastsat efter stk. 5, kan behandle de pågældende oplysninger. Kriminallovens §§ 50–54 finder tilsvarende anvendelse. <i>Stk. 5.</i> Naalakkersuisut kan endvidere fastsætte regler om behandling af oplysninger efter stk. 3, herunder om oplysningerne i nødvendigt omfang kan behandles af andre ansatte end dem, som er nævnt i stk. 3.”
§ 43. Med bøde foranstaltes overtrædelse af § 3, stk. 1, § 7, stk. 1, § 8, § 11, stk. 1, § 15, stk. 1, § 16, § 17, § 18, § 19, stk. 1 og 2, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § § 26, stk. 1, 2, 3 og 4, § 27, stk. 1 og 3, § 28, stk. 1, § 29, § 30, § 31, stk. 1 og 2, § 34, samt § 37. Med bøde foranstaltes endvidere overtrædelse af forbud udstedt i medfør af § 32 og undladelse af at efterkomme påbud udstedt i medfør af § 35, stk 1, og § 36, stk. 1.	9. I § 43, <i>stk. 1</i> ophæves § 27, <i>stk. 1</i> og 3 samt § 28, <i>stk. 1</i> .
	§ 2 Inatsisartutloven træder i kraft dagen efter inatsisartutlovens kundgørelse.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det forventes at forslaget medfører et øget salg af alkohol og dermed en øget indtægtskilde til det offentlige på afgiftssiden. Et øget forbrug af alkohol medfører yderligere udgifter i forbindelse med livstilsbetingede sygdomme samt udgifter til afhængighedsbehandling. Derudover forventes forslaget også at have en afsmittende effekt på det sociale område.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes at medføre et øget salg af alkohol, som bevirker en øget omsætning for erhvervslivet. Da forslaget udvider tidspunkterne for butikkernes salg af alkohol herunder også om lørdagen, kan det medføre et indtægtstab for udskænkingsstederne. Derudover forventes et øget mersalg, som følge af genindførelsen af mulighed for reklame for alkoholholdige drikke. Dette forventes at ville fremme konkurrencen.

Den udvidede åbningstid for salg af alkohol i detailhandlen forventes at bidrage til et fald af hjemmebrænderi og uautoriseret salg af alkohol, da varen nu vil være lettere tilgængelig for forbrugeren.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Det forventes, at forslaget vil medføre et øget salg af alkohol og dermed påvirke folkesundheden negativt. Det vil påvirke forbrugsmønstret af alkoholholdige drikke i negativ retning som blandt andet forventes at kunne aflæses i afhængighedsmønstret og følgevirkninger deraf, f.eks. på det sociale område.

6. Konsekvenser for borgerne

Ved ophævelse af afskærpnings- og reklameforbuddet vil alkohol igen kunne markedsføres, hvilket vil fremme konkurrencen på markedet og påvirke priserne. Det forventes derfor, at forslaget vil medføre et øget salg og forbrug af alkohol til en lavere pris, i kraft af at alkoholholdige drikke bliver mere synligt og tilgængeligt for borgeren. Et øget alkoholforbrug vil kunne afspejles i sociale strukturer i samfundet.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer mv.

Forslaget har været i høring i perioden 18.12.2018 til og med 21.01.2019 hos følgende høringsparter:

Samtlige departementer i Grønlands Selvstyre, Styrelsen for Sundhed- og Forebyggelse, Allorfik, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Qeqqeta Kommunia, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunia, Det Grønlandske Kriminalpræventive Råd, Landslægeembedet, Grønlands Landsret, Retten i Grønland, Rigsombudsmanden i Grønland, Grønlands Erhverv, KNI, Pisiffik, Brugseni, Politimesteren i Grønland, Børnerettighedsinstitutionen MIO, Alkohol- og Narkotikarådet, Grønlands Idrætsforbund.

Herudover har forslaget i samme periode været tilgængeligt på Naalakkersuisuts høringsportal.

Der er indkommet 16 høringssvar, hvoraf følgende ingen bemærkninger havde: Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked, Departementet for Boliger og Infratraktur,

Mittarfeqarfiit, Rigsombudsmanden i Grønland, Kommune Kujalleq, Styrelsen for Sundhed og Forebyggelse, Qeqqatta Kommunua.

Følgende høringssvar havde bemærkninger til forslaget: Departementet for Erhverv og Energi, Retten i Grønland, Grønlands Landsret, Grønlands Politi, Kommuneqarfik Sermersooq, Pisiffik, Grønlands Erhverv, Alkohol- og Narkotikarådet, Børnerettighedsinstitutionen MIO.

I det følgende behandles høringssvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under høringen. Høringssvarene er gengivet i kursiv og medtaget i deres fulde ordlyd. Neden for er der indsat bemærkninger fra Naalakkersuisut hertil.

Retten i Grønland:

Retten i Grønland har ikke bemærkninger til de foreslåede ændringer af Inatsisartutlov nr. 35/2017 om alkohol.

Dog henledes departementets opmærksomhed på lovens § 43, der ikke foreslås ændret ved det fremsendte.

I § 43, stk. 1 hjemles, at overtrædelse af lovens § 28, stk. 1 kan foranstaltes med bøde.

Efter den foreslåede ændring af § 28, vil en henvisning til § 28, stk. 1 ikke længere give mening. I lovens § 43, stk. 2 er der allerede hjemmel til, at det i forskrifter udstedt i medfør af – den ændrede § 28, stk. 1 – kan fastsættes, at overtrædelse af forskriften kan medføre foranstaltning i form af bøde.

Svar:

Naalakkersuisut tager bemærkningerne til efterretning.

Grønlands Landsret:

Grønlands Landsret kan tilslutte sig Retten i Grønlands bemærkninger vedrørende sanktionsbestemmelserne i lovens § 43.

Herudover har Grønlands Landsret ikke bemærkninger til lovforslaget.

Svar:

Se svaret til Retten i Grønlands høringssvar.

Kommuneqarfik Sermersooq:

Udvalg for Økonomi og Erhverv har behandlet ændringsforslaget på udvalgsrådet den 14. januar 2019. Udvalget har følgende bemærkninger til forslaget.

Udvidelse af unges adgang til udskænkingssteder

Af ændringsforslagets § 20, stk. 4 fremgår det, at efter kl. 23.00 må personer under 18 år ikke gives adgang til udskænkingssteder med udskænkning af alkoholholdige drikke, hvormed adgangen for unge udvides fra kl. 20.00 til kl. 23.00.

Idet hverken Inatsisartutloven eller ændringsforslaget sonderer mellem værtshuse og cafeer, åbner ændringsforslaget i sin nuværende formulering op for at unge (15-18 årige) kan opholde sig på værtshuse, hvor der indtages store mængder alkohol, indtil kl. 23.00 uden ledsager. Kommuneqarfik Sermersooq vil gerne understrege, at der bør skelnes tydeligt mellem cafeer og værtshuse, så hensigten om at åbne op for unges adgang til cafeer efterleves, mens deres adgang til værtshuse fortsat begrænses.

Udvidelse af salgstider

Af ændringsforslagets § 25, stk. 1 fremgår det, at salgstiderne for alkoholsalg udvides til mandag - lørdag fra kl. 10:00-20:00. Flertallet i Udvalg for Økonomi og Erhverv håber på god effekt med udvidelsen af åbningstiderne i forhold til at alkoholsalget spredes på flere åbningstimer. Mindretallet er imod ændringen.

Lempelse af reklameforbud

Af ændringsforslagets § 27, stk. 4 og stk. 5 fremgår det, at reklameforbuddet lempes. Flertallet i Udvalg for Økonomi og Erhverv er positive i forhold til lempelsen af det nuværende reklameforbud. Mindretallet anbefaler, at reklameforbuddet ophæves helt.

Afskærmning

Af ændringsforslaget fremgår det, at kravet om afskærmning af alkoholholdige varer ophæves. Flertallet i Udvalg for Økonomi og Erhverv støtter ændringsforslaget og ønsker, at butikkerne selv kan bestemme om de skal have afskærmninger.

Processen vedrørende implementering og ændringer af alkoholloven Kommuneqarfik Sermersooq vil derudover gerne understrege, at processen omkring Inatsisartutlov nr. 35 af

23. november 2017 om alkohol har været håndteret uhensigtsmæssigt. Loven trådte i kraft den 1. marts 2018 med vidtrækkende konsekvenser og omkostninger for det lokale erhvervsliv i form af bl.a. udgifter til ombygninger. Når Inatsisartut så hurtigt foretager omfattende ændringer i centrale dele af lovgivningen vil det skabe usikkerhed hos erhvervslivet blandt andet i forhold til eventuelle fremtidige lovkrav til investeringer.

Svar:

§ 20, stk. 4 er en videreførelse af gældende ret. I nærværende ændringsforslag er det kun tidspunktet, som er ændret. En sondring mellem værtshuse og caféer er blevet fravalgt, selvom Naalakkersuisut er enig i Kommuneqarfik Sermersooqs betragtninger om det hensigtsmæssige ved en sådan sondring. Naalakkersuisut ønsker at have så få bevillingstyper som muligt, af hensyn til overskueligheden og potentielle bevillingshavere. Det er på den baggrund ikke muligt at foretage den ønskede sondring uden en ændring af bevillingssystemet, der kun opererer med begrebet udskænkingssteder.

Derudover henledes opmærksomheden på gældende rets § 32, stk 2, hvor politiet har hjemmel til, at forbyde et udskænkingssted at lade gæster under 18 opholde sig samt § 20, hvor salg eller udskænkning af alkoholholdige drikke ikke er tilladt til personer under 18 år.

Naalakkersuisut er enig i at erhvervet ikke bør pålægges unødige byrder som følge af lovgivning der hyppigt opdateres. Naalakkersuisut har imidlertid fundet ændringerne nødvendige.

Politimesteren i Grønland:

Departementet for Sundhed har anmodet om bemærkninger fra Grønlands Politi til et ændringsforslag til Inatsisartutlov om alkohol (alkoholoven).

Det skal indledningsvist bemærkes, at høringsvaret i videst muligt omfang er formuleret med afsæt i de bemærkninger som Grønlands Politi v. politimester Bjørn Bay, gav i høringsvar af 16. maj 2017 om forslag til ny Inatsisartutlov om alkohol.

Lovforslaget giver anledning til at komme med følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger

Grønlands Politi vil gerne henlede opmærksomheden på, at der med ændringsloven kan opstå tvivl om, hvilke hensyn der skal tages i forbindelse med lovfortolkning.

I de almindelige bemærkninger til den nuværende lov anføres det således, at loven har til formål at understøtte folkesundhedsprogrammet Inuuneritta II ved at forebygge, at børn og unge starter et misbrug samt at reducere alkoholforbruget mest muligt. Et flertal i Familie - og Sundhedsudvalget anfører i betænkningen afgivet til forlagets 2. behandling i Inatsisartut, at forslaget har til formål at forebygge misbrug af alkohol og har lagt særligt vægt på de negative konsekvenser for børn og unge.

I det fremsendte ændringsforslag til alkoholloven er modsætningsvist anført, at forslaget forventes at medføre et øget salg af alkohol og påvirke folkesundheden negativt.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser:

Ad pkt. 2

For at sikre klare og ensartede regler, vil Grønlands Politi foreslå, at tidspunktet for, hvornår en person under 18 kan få adgang til et udskænkingssted uledsaget, fastsættes til kl. 24.00. Dette for at sikre en så overskuelig lovgivning som muligt for bl.a. bevillingshavere, borgere og de håndhævende myndigheder. I den forbindelse henledes opmærksomheden på, at der opereres med tidspunkterne kl. 24.00 samt kl. 03.00 i de øvrige bestemmelser om udskænkning jf. § 26.

Ad pkt. 5

Det er Grønlands Politis opfattelse, at formuleringen af den foreslåede bestemmelse med tilhørende bemærkninger er egnet til at skabe uklarhed om hvilket niveau af "teknisk afskæmning", der er tilstrækkeligt til at opfylde lovens krav. Der er i bemærkningerne til § 27, stk. 4 anført følgende:

"Derfor gives virksomheder mulighed for at reklamere for alkoholholdige drikke via et lukket forum på egen hjemmeside. Det kræver, derfor at den enkelte aktivt opsøger dette, og at tekniske foranstaltninger er med til at sikre, at dem, der besøger siden er fyldt 18 år"

Det fremgår ikke, hvilke tekniske foranstaltninger, der vil skulle iværksættes for at leve op til lovens formål. Henset princippet i kriminallovens § 1 om, at pålæggelse af foranstaltninger kræver en klar lovhjemmel, må det med den nuværende formulering af bemærkningerne lægges til grund, at et hvilket som helst niveau af tekniske foranstaltninger vil være tilstrækkeligt. Eksempelvis, at der blot skal klikkes på en dialogboks på hjemmesiden eller Facebook med en bekræftelse af, at den enkelte er over 18 år.

Ad pkt. 6

Der foreslås i § 27, stk. 5, at der skal være mulighed for reklamevirksomhed, såfremt dette sker i detailhandlens lokaler og inden for udkænningsstedet. Der er i bemærkningerne til lovforslaget anført, at det er en videreførelse af den gældende Inatsisartutlov. Der er dog med den nye bestemmelse sket en væsentlig ændring, der vil give problemer med håndhævelse af bestemmelsen fremover.

Den nuværende lovgivning fastsætter, at reklamevirksomhed kun er tilladt indenfor et afskærmet område i detailhandlen. I ændringsforslaget er dette ændret til at være detailhandlens lokaler. Det er derfor uklart om bestemmelsen skal læses på samme måde som stk. 1, hvor det ikke er tilladt at reklamere på fysiske platforme, der er synlige i bybilledet jf. lovforslagets bemærkninger. Der vil således eksempelvis kunne herske tvivl om det er lovligt for en detailhandel at have reklamer i vinduet, der vender ud mod gaden eller ud mod et andet sted i butikken, og det skal dermed gøre klart om det vil være lovligt at reklamere alle steder i butikken og vendt i alle retninger. Derudover vil der også kunne stilles spørgsmålstejn ved lovligheden af en reklame, der er anbragt synligt i et butikscenter med andre butikker og dermed rækkevidden af "detailhandlens lokaler".

Det skal desuden bemærkes, at det efter Grønlands Politis opfattelse ville være hensigtsmæssigt - af hensyn til de borgere, myndigheder og virksomheder, der skal indrette sig på reglerne - at regler om markedsføring fremgik af den lovgivning Grønlands Selvstyre har udarbejdet om markedsføring (Inatsisartutlov nr. 39 af 9. december 2015 om markedsføring og mærkning).

Dette ville sikre, at regler om markedsføring blev administreret af den særmyndighed, der har et indgående kendskab til særlovgivningen om markedsføring (Forbruger- og Konkurrencestyrelsen), ligesom det forekommer mest hensigtsmæssigt, at det er en myndighed, der fører tilsyn med overholdelsen af markedsføringsretlige regler.

Grønlands Politi skal derfor foreslå, at bestemmelser om markedsføring samles i markedsføringsloven i stedet for at de fremgår af nærværende særlov - § 27 til forslag om ændring af alkoholloven.

Afsluttende bemærkninger

Grønlands Politi vil gerne fremkomme med et ønske om, at man genovervejer at nedsætte bevillingsnævn. Det vil styrke den fælles indsats på området, at der findes et nævn med faglighed og repræsentation på tværs af myndigheder og fagområder. Det er Grønlands Politis opfattelse, at det kan støtte arbejdet med forebyggelse af alkoholmisbrug og

kriminalitet lokalt i kommunerne, at der er et bevillingsnævn med lokale aktører, der repræsenterer en flærhed af lokale og nationale hensyn.

Afslutningsvist vil Grønlands Politi gerne henlede opmærksomheden på den nuværende lovs § 32 om mulighed for værtshusforbud. For at denne bestemmelse kan have den ønskede effekt, vil det være nødvendigt at dele information med bevillingshaver om, hvilken person, der har fået dette forbud. Det er Grønlands Politis opfattelse, at deling af den type af information kræver klar lovhjemmel og, at der hverken i alkoholoven eller anden lovgivning findes denne hjemmel. Et forslag kunne derfor være, at føje til bestemmelsen, at politiet kan videregive oplysninger til indehavere og bestyrere om, hvilke personer der har fået forbud mod at opholde sig som gæst i den pågældende virksomhed samt, at de oplysninger, som politiet videregiver kun må behandles af bevillingshavere, bestyrere og dørmænd i det omfang, det er nødvendigt for at håndhæve et forbud.

Svar:

I forhold til uhensigtsmæssigheder ved formålsfortolkning ved de foreslåede ændringsforslag og inatsisartutloven er Naalakkersuisut enig i disse betragtninger.

Grønlands Politis forslag om, at § 20, stk. 4's tidspunkt ændres til kl. 24.00 er ikke indarbejdet i nærværende ændringsforslag, da Inatsisartut i beslutning EM 2018/52 vedtog, at tidspunktet skulle ændres til kl. 23.00.

Da Naalakkersuisut efter høringsfristen på baggrund af de indkomne hørings svar har besluttet at ophæve reklameforbuddet i stedet for lempelse, er Grønlands Politis betragtninger omkring præcisering af markedsføring ikke indarbejdet. Derudover er Naalakkersuisut enig i Grønlands Politis betragtninger om, at markedsføring af alkohol mest hensigtsmæssigt reguleres samlet i henhold til markedsføringsloven.

Forslaget om oprettelse af et bevillingsnævn er ikke indarbejdet. Det ligger uden for nærværendes forslag at ændre bevillingsstrukturen, og der henvises til inatsisartutlovens bemærkninger.

Grønlands Politis opfordring til indsættelse af en hjemmel til videregivelse af information til bevillingshaver om, hvilke personer, der har fået udstedt et forbud, er taget til efterretning. For at § 32, stk. 1's hjemmel til udstedelse af et forbud skal kunne håndhæves i praksis vurderes det nødvendigt, at Grønlands Politi kan videregive information om hvem, der har fået udstedt et forbud til bevillingsindehaveren. Der henvises til de specielle bemærkninger.

Alkohol- og Narkotikarådet:

Alkohol og Narkotikarådets høringssvar på Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx.xxx 2019 om ændring af Inatsisartutlov om alkohol

Alkohol- og Narkotikarådet takker for tilsendte høring. Først vil Alkohol- og Narkotikarådet komme med mere generelt svar, og derefter bliver hvert punkt taget hver for sig.

Generelt til ændringsforslagene:

Grundlæggende mener Alkohol- og Narkotikarådet at Inatsisartutloven om alkohol skal have til hensigt at beskytte børn og unge. Men med ændringsforslagene formoder Alkohol- og Narkotikarådet, at det vil medføre et øget salg af alkohol i det tilgængeligheden til alkohol øges. Internationale undersøgelser viser at jo lempeligere en alkohollov er, jo større er alkoholforbruget. Rådet er enig i, at ændringsforslagene med øget tilgængelighed og synlighed vil medføre øget omkostninger for samfundet i form af livsstilssygdomme, sociale konsekvenser, afhængighedsbehandling, vold, kriminalitet m.fl. Disse ændringer i lovgivningen har ingen fordele for børn og unge, hvorimod vil detailhandlen have fordele ved en øget indtjening. Vedtagelsen af den nuværende Inatsisartutlov om Alkohol var et stort skridt mod en bedre folkesundhed, mens ændringerne i Inatsisartutloven kan være et tilbageskridt for en bedre folkesundhed, som vi alle gerne vil arbejde henimod.

Vi skal huske på at vi fortsat har et højt antal af udsatte børn og unge, hvor den central forebyggelsesindsats, som den nuværende Inatsisartutlov for alkohol er et eksempel på, kan være med til at forebygge at børn og unge starter med at drikke alkohol i en for tidlig alder, at de drikker for meget, samt ender med et misbrug. Loven i dens nuværende form, kan være med et at forebygge den sociale arv.

Grundlæggende mener Alkohol- og Narkotikarådet, at det er alt for tidligt at ændre Inatsisartutloven om alkohol. Loven skulle have haft lov til at virke i nogle år, så der kunne laves nogle veldokumenterede effektmålinger af alkoholovens forebyggende tiltag, og på den baggrund lave eventuelle ændringer i loven.

§ 2 stk. 8: ” Ved unge under 18 år forstås personer i aldersgruppen 15-18 år. ”

Alkohol- og Narkotikarådet finder det glædeligt at der er blevet lyttet til rådets anbefaling om at afgrænse aldersgruppen, således at man skal være fyldt 15 år for at kunne opholde sig på udskænkingssteder uden at være ledsaget af en voksen, som er ansvarlig for den unge.

§ 20, stk. 4: ” Efter kl. 23.00 må personer under 18 år ikke gives adgang til udskænkingssteder med udskænkning af alkoholholdige drikke, medmindre de ledsages af en forælder, værge eller anden myndig person, som har et særligt ansvar for personen. Det påhviler bevillingshaver og dennes ansatte at påse, at personer under 18 år har behørig ledsagelse.”

Dog ser Alkohol- og Narkotikarådet med bekymring på at der nu bliver åbnet op for unge mellem 15 og 18 år på alle udskænkingssteder og ikke kun på caféer, som var til hensigten med denne ændring i loven.

Det vil betyde at unge fra 15 års alderen vil kunne opholde sig på værtshuse, som ikke er egnet for så unge mennesker. Det kan i værste fald betyde at de unge der søger til værtshuse, ser værtshuskulturen som en hel normal del af deres hverdag.

Hvis en lov skal have så meget effekt som muligt, er det vigtigt, at de personer som loven retter sig mod (i dette tilfælde primært de unge, deres forældre og branchen) samt de håndhævende myndigheder – herunder politiet – i dagligdagen har nemt ved at huske, hvad reglerne er. Derfor er det vigtigt ikke at bruge flere forskellige tidspunkter i den samme lov end højest nødvendigt. Der er allerede to lukketidspunkter der skal huskes, nemlig kl. 24.00 og 03.00, når det drejer sig om cafeer. Derfor vil Alkohol- og Narkotikarådet anbefale at grænsen for de unges ophold også bliver til kl 24.00. På den måde vil der stadig kun være to tidspunkter der skal huskes på, i stedet for tre som dette ændringsforsalg ligger op til. Det bliver bl.a. mindre forvirrende for politiet, der patruljerer i nattelivet. De skal på en almindelig nat bl.a. forholde sig til flere forskellige regler som retsplejeloven, kriminalloven, politivedtægten, færdselsloven, restaurationsloven og alkoholloven.

3. § 25, stk. 1:” Salg af alkoholholdige drikke må finde sted mandag til lørdag fra kl. 10:00 til 20:00

Alkohol- og Narkotikarådet anerkender WHO´s anbefaler om at mindre tilgængelighed og mindre synlig er nogle strukturelle forebyggelsesredskaber, der kan være med til at nedbringe alkoholforbruget og den tidlige debut hos børn og unge.

Rådet mener at, når åbningstiden for køb af alkohol forlænges, vil salget og derved alkoholforbruget stige i befolkningen. Især er rådet meget bekymret for den lange åbningstid om lørdagen. Det betyder reelt at der åbnes op for køb af ”billigere alkohol” i detailhandlen i længere tid end den man kan købe på værtshusene/restauranterne. Øget åbningstid og billigere alkohol er begge forhold, der gør at salget og forbruget stiger. Det vil især gå ud

over de børn og unge, som i familier med misbrugsproblemer, idet der bliver mulighed for at købe alkohol i en længere åbningstid, som ovenikøbet er billigere end på udskænkingsstederne, og tage drikkevarerne med hjem, i stedet for at drikkeriet foregår på værtshusene.

Formålet med ændringen er at give landets borgere en større fleksibilitet i forbindelse med indkøb af alkohol, og forebygge lange køer ved lukketid. Alkohol- og Narkotikarådet vil foreslå at i stedet for at forlænge åbningstiderne for salg af alkohol, at rykke tidspunktet for salg af alkohol. I hverdage fra 11-20, samt om lørdagen 11-15. Dette betyder at Grønland følger WHO's anbefalinger om at mindske tilgængeligheden til alkohol, og dermed forebygge et øget salg og forbrug, samtidig at lange køer ved lukketid undgås.

5. § 27, stk. 4 "Uanset forbuddet i stk. 1 og 2, må virksomheder reklamere for alkoholholdige drikke på virksomhedernes lukkede hjemmeside på internettet. Markedsføringen skal ske på en måde, så det lukkede forum alene indeholder alkoholholdige drikke."

Alkohol- og Narkotikarådet så helst at der ikke blev lavet nogen ændringer i den nuværende lov om forbuddet om alkoholreklamer, som har til hensigt at beskytte børn og unge mod alkoholreklamer. Evidensbaserede internationale undersøgelser viser, at de børn og unge som udsættes for alkoholreklamer, har en lavere debutalder for alkohol og har et større indtag af alkohol, end de børn og unge som ikke udsættes for alkoholreklamer.

Alkoholreklamer fremmer køb af alkohol, ellers vil der ikke være nogen ide i at der reklameres. Det er meget svært at reklamere for alkohol, uden at det også vil ramme børn, unge og mennesker, som er afhængige af alkohol, selvom målgruppen er de forbrugere, der har et fornuftigt forhold til alkohol.

Når det er sagt, så glæder det Alkohol- og Narkotikarådet, at ændringsforslaget lyder på en lempelse af reklameforbuddet og ikke en total afskaffelse af reklameforbuddet. Ved at markedsføring af alkohol på virksomheders lukkede hjemmesider, vil børn og unge under 18 år blive skærmet for alkohol i medier og andre fysiske platforme.

Alkohol- og Narkotikarådet vil dog anbefale at der ikke bliver reklamert for tilbudsvarer, som vil få folk til at købe alkohol i større mængder, som ellers ikke var til hensigt. Til gengæld kan detailhandlen reklamere med hvilke slags alkohol der netop kan købes i de enkelte butikker.

Dog kan Alkohol- og Narkotikarådet være bekymret for, med alle de elektroniske kommunikationsplatforme på tværs af landegrænser kan laves et forbud som er retfærdigt for de lokale, idet udenlandske alkoholproducenter sagtens kan markedsføre deres produkter, hvorimod de lokale ikke kan med dette ændringsforslag.

§ 27, stk. 5. Undtaget fra forbuddet i stk. 1 og 2 er endvidere reklamevirksomhed, der sker i detailhandlens lokaler og inden for udsækningslokalet, uanset volumenprocent.”

Alkohol- og Narkotikarådet ikke tilhængere af, at der åbnes op for alkoholreklamer i detailhandlens lokaler. Det kan betyde, at kunderne herunder børn og unge vil blive eksponeret for alkoholreklamer lige fra de træder ind i detailhandlens lokaler. Det vil give detailhandlen mulighed for f.eks. at have reklameskilte op i f.eks. kødafdelingen, hvor der står ”Har du husket at købe vin til maden”.

Det vil samtidig åbne op for at detailhandlen kan lave tilbudsaviser på alkohol, som kunden har mulighed for at tage med sig hjem.

Der henvises, i bemærkningerne til, god markedsføringsetik og markedsføring rettet mod børn og unge i markedsføringslovgivningen. Men som tidligere nævnt, så kan det ikke undgås at alkoholreklamer rettet mod voksne ikke har nogen påvirkning på børn og unge.

Hvis dette ændringsforslag bliver medtaget i lovgivningen er det vigtigt at der bliver lavet nogle retningslinjer for hvordan disse reklamer må udformes. F.eks. hvor stort må billedet af en flaske være, skal der kun vises et billede af flasken uden mennesker, skal reklamen kun indeholde en beskrivelse af varen. Dette for at mindske eksponeringen af alkohol.

§ 27, stk. 7. Reklame for alkoholholdige drikke, skal være ledsaget af oplysninger om alkohols bivirkninger, samt hvor afhængighedsbehandling kan ske.

Dette kan Alkohol- og Narkotikarådet kun være tilhængere af. Det rådes til at der laves retningslinjer til størrelse af tekst og foto, således at det undgås at oplysningerne bliver trykt i så lille en tekst at det ikke er læseligt.

§28, stk. 1 om gældende krav om afskærmning af alkohol udgår

Alkohol- og Narkotikarådet anbefaler ikke, at kravet om afskærmning af alkohol i detailbutikkerne udgår. Dette blev indført for at nedbringe alkoholforbruget i samfundet, og dermed de alkoholrelaterede følgevirkninger, som vores samfund stadig kæmper med. Ved at beholde det nuværende krav om afskærmning sendes et klart signal om at alkohol ikke er for børn og unge under 18 år, samt kan det være med til at sænke forbruget i befolkningen, da

synlig alkohol er en klar markedsføring af alkohol. At alkohol igen bliver synligt og let tilgængelig i detailhandlen, vil øge salget af alkohol. Derfor mener rådet at der laves bestemmelser for hvor i detailhandlen alkoholen bliver placeret, så det ikke bliver placeret et strategisk "godt" sted, som øger salget af alkohol.

Alkohol- og Narkotika anbefaler at Naalakkersuisut arbejder henimod at alkohol helt skal fjernes fra dagligvarebutikker, og der åbnes separate butikker, hvor der kun sælges alkohol i lighed med vores nordiske lande. Dog ikke Danmark. Derved vil det være muligt at have personale, som er specialuddannet til at sælge alkohol. Det vil besværliggøre mistænkelige storkøb til videre ulovligt salg og de lange køer ved køb af alkohol vil blive fjernet fra dagligvarebutikkerne. Det vil kunne være med til at ændre alkoholkulturen.

I bemærkningerne om ophævelse af afskærmning lægges det op til at gøre det frivilligt for butikkerne om de vil fastholde afskærmningen. Alkohol- og Narkotikarådet vil foreslå at de butikker der fastholder afskærmningen og derved tager et samfundsansvar bliver belønnet i en eller anden form.

Svar:

Svar på Alkohol- og Narkotikarådets kommentarer til det fastsatte tidspunkt i § 20, stk. 4 henvises til det ovenover anførte svar til Kommuneqarfik Sermsooqs høringssvar.

Forslaget om forskydelse af salgstidspunkter i stedet for udvidelse er ikke indarbejdet i nærværende ændringsforslag. Inatsisartut besluttede ved dagsordenspunkt EM 2018/53, at Naalakkersuisut skulle fremsætte forslag om, at salgstidspunkterne skulle udvides til mandag til lørdag fra kl. 10.00 – 20.00, hvilket er taget til efterretning.

I forhold til Alkohol- og Narkotikarådets betragtninger omkring markedsføring af alkohol se venligst ovennævnte svar til Grønlands Politis høringssvar.

§ 28, stk. 2 ophæves i nærværende ændringsforslag, som konsekvens af, at reklameforbuddet ophæves, hvorefter grundlaget for at bevare en bemyndigelse til fasttættelse af nærmere regler om en vares placering ikke findes formålstjenstligt.

Da Inatsisartut ved dagsordenspunkt EM 2018/55 vedtog beslutningsforslaget om ophævelse af kravet om afskærmning er Alkohol- og Narkotikarådets forslag om indførelse af et incitament for detailhandlen for på frivillig basis at opretholde afskærmning ikke forsøgt indarbejdet. I forlængelse af ovennævnte betragtninger er forslaget om separate butikker kun

med salg af alkohol vurderet som faldende uden for genstanden og formålet for nærværende ændringsforslag.

Pisiffik:

I Pisiffik ønsker vi, at Grønland fortsætter de flotte tal med nedbringelse af alkoholindtagelse, som har været kendetegnede de seneste +12 år. Vi tror stadig, at dialog er vejen, ligesom det stadig er vores holdning, at vi i Grønland kommer længst med oplysning samt at analysere, hvorfor børn og unge fristes af alkohol, og herefter ændre på dette udgangspunkt. Island og øvrige europæiske lande har gjort dette med gode resultater. Vi henviser til vores tidligere hørings svar vedr. alkoholloven fra 31.05.2017.

Vi har set frem til at modtage Naalakkersuisuts ændringsforslag til de fire punkter i Alkoholloven, som et enigt Inatsisartut vedtog på efterårssamlingen 2018 skulle enten lempes eller ophæves.

Pisiffik har kommentarer til forslagens ændringer vedr. § 28 og 27.

Vedr. forslagens ændringer til § 28 er det vores anbefaling af §28 helt udgår af loven, således Naalakkersuisut ingen beføjelser har til at detailstyre indretningen af det private erhvervslivs butikker.

I forhold til den oprindelige lovtæst gav beføjelsen om at kunne fastsætte nærmere regler for placering alkohol i butikker i §28 stk. 2 ingen mening, da afskærmning sikrede, at alkohol ikke var synligt. Det er vores opfattelse, at Naalakkersuisut ved at fastholde denne beføjelse, og fremhæve den som særlig relevant ift. synlighed af alkohol, ønsker at beholde deres magt over butikkers indretning til trods for, at lovkrav om afskærmning fjernes.

Pålægges branchen en placering af alkohol, påvirker det en hel butiks indretning, og det bliver kunderne, som skal betale for dette – igen. Det er vigtigt at forstå, at detailhandlen indretter vores butikker, som det er bedst med hensyn til logistik og sikkerhed. Bl.a. alkohol er en attraktiv vare for tyveri, og det er vigtigt med en placering, hvor overvågning er nem, og hvor mest muligt personale er til stede.

Vi vurderer endvidere, at det er umuligt at fastsætte regler, som kan overholdes ens af alle detailbutikker. Regler vil derfor ramme skævt, og den nuværende konkurrenceforvriddning i branchen fortsætter, hvor ikke alle butikker har gennemført afskærmning efter reglerne.

Vedr. § 27 om lempelse af retsforbud mod reklame for alkohol er Pisiffik kritisk overfor forslaget.

Naalackersuisut er pålagt at fremsætte forslag til ændring af alkoholloven, således at lovens forbud mod enhver form for reklame for alkoholholdige drikke enten ophæves eller erstattes af mindre vidtgående reklameforbud. Det nærværende forslag giver mulighed for at reklamere på lukket del af egen hjemmeside. Dette er naturligvis en lempelse, men vi hæfter os ved, at der under 2. behandlingen blev anbefalet en ophævelse fra salen, da man ikke kan have en både-og løsning: Enten er der et forbud eller også er det ikke.

Et forbud mod, at unge under 18 år besøger hjemmesiden aldrig sikres 100%. Denne hensigt er gældende i flere lande, hvor besøgende på en hjemmeside skal angive fødselsår for at komme videre end forsiden. En forhindring, der er nem at passere, hvis man ønsker. I Pisiffik vil vi selv med brugernavn og kodeord aldrig kunne forhindre, at unge under 18 kan snyde sig til adgang.

I bemærkningerne kan det læses, at den foreslåede lempelse særligt kommer de lokale producenter til gode. Dette er svært at se, da turister stadig ikke vil møde markedsføring for lokal produktion der, hvor de færdes. Vores lokale producenter har stadig ikke mulighed for markedsføring i bl.a. Suluk eller på turistbureauer, hvor de kan skabe en storytelling om deres produkt – og henvise til hjemmesiden.

Det er vores opfattelse, at skævvridningen af konkurrenceforhold fortsætter uændret, og en afskærmet markedsføring står i kontrast til, at kravet om afskærmning i butikker fjernes: Forbrugerne må gerne se alkohol – men så alligevel ikke. Dette forstærker yderligere paradokset i, at varemærker må være synlige i offentligheden og som sponsorer til f.eks. sportsbegivenheder og festivaler. Langt de fleste alkoholproducenter behøver ikke mere end deres varemærke for, at alle ved, hvad det handler om.

Samlet set er børn og unge derfor på ingen måde afskærmet fra reklamer og markedsføring for alkohol, og de bliver det aldrig i en global verden, hvor internet og fjernsyn bringer virkeligheden til dem.

Vi er stadig indstillet på dialog om markedsføring af alkohol. Vi henviser til tidligere velvillighed til at indgå frivillige aftaler, som detailbranchen har gjort med salg er energidrikke. Ligeledes er vi stadig indstillet på, at Naalackersuisut sammen med branchen

identificerer måder, hvor vi kan kommunikere budskabet om mådehold og behandling via vores aviser og oplysning i butikken.

Svar:

Pisiffiks opfordring til, at § 28 i sin helhed ophæves er taget til efterretning, hvorfor § 28, stk. 2 i gældende inatsisartutlov, som vedrører bemyndigelse til at Nalakkersuisoq kan fastsætte nærmere regler for alkohols placering i detailhandlens butikker ophæves.

I forhold til Pisiffiks bemærkninger om, at nærværende forslag viderefører en skævvridning af konkurrencen, særligt i forbindelse med markedsføring rettet mod turister, vil denne form for markedsføring nu være mulig, da nærværende forslag ophæver reklameforbuddet.

Grønlands Erhverv:

Grønlands Erhverv (GE) har følgende bemærkninger til ændringsforslag til lov om alkohol.

GE ser med tilfredshed at åbningstiderne for slag af alkohol bliver udvidet til kl. 20 alle hverdage. Helt i overensstemmelse med Inatsisartuts beslutning på EM 2018.

Inatsisartut tog ikke stilling til hotel og restaurations branchen åbningstider eller de dage de må holde åbent til kl. 03.00. De blev væsentlig indskrænket ved sidste ændring af alkoholloven.

GE skal opfordre Naalakkersuisut til at give hotel og restaurations branchen tilladelse til at holde åbent til kl. 03.00 på de hverdage, der falder umiddelbart før en helligdag. Eksempelvis onsdagen før Skærtorsdag og dagene før store bededag samt nytårsaften.

Bestemmelserne i ændringsforslagets § 1 punkterne 5, 6 og 7 bør udgå, da de ikke er i overensstemmelse med Inatsisartuts beslutning.

Det var et enigt Erhvervs og Råstofudvalg, der tilsluttede sig beslutningsforslaget i den fremsatte form, som byggede på en ophævelse af reklameforbuddet.

Det fremsatte ændringsforslag er ikke en ophævelse af reklameforbuddet, men en præcisering af hvordan, man lovligt kunne reklamere i henhold til den eksisterende lov. I den eksisterende lov er det tilladt at reklamere i lukke rum.

Inatsisartuts beslutning er en ophævelse af § 27 i alkoholloven i stedet for det fremsatte

ændrings § 1, punkt 5, 6 og 7.

Grønlands Erhverv har ikke yderligere bemærkninger til ændringerne af alkoholloven, men står selvfølgelig til rådighed for en uddybning af ovennævnte bemærkninger.

Svar:

Som anført i høringssvaret omhandlede Inatsisartuts beslutninger ikke hotel- og restaurationsbranchens åbningstider, hvorfor dette ikke har været genstand for behandling i nærværende ændringsforslag.

Grønlands Erhverv påpeger, at ændringsforslaget ikke er i overensstemmelse med Inatsisartuts beslutning. Naalakkersuisut har forholdt sig til Inatsisartuts trufne beslutning om at ophæve eller lempe den pågældende bestemmelse. Som konsekvens heraf er den foreslåede bestemmelse ophævet.

Børnerettighedsinstitutionen MIO:

Børnetalsmanden har den 18. december 2018 modtaget høring vedr. forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx.xxx 2019 om ændring af Inatsisartutlov om alkohol.

Idet Børnetalsmanden takker for denne mulighed for at kommentere på høringen, henvises til Børnetalsmandens høringssvar af 24. maj 2017, samt til Børnetalsmandens svar til Erhvervs- og Råstofudvalgets henvendelse af 12. november 2018.

Derudover har Børnetalsmanden ingen bemærkninger.

Svar:

Børnetalsmanden har i høringssvaret henvist til sit svar afgivet til Erhvervs- og Råstofudvalget, hvori Børnetalsmanden finder det forhastet mindre end 1 år efter vedtagelsen at ændre inatsisartutloven. Derudover anbefaler Børnetalsmanden, at der udarbejdes et faktabaseret grundlag som bidrag til vurdering om, hvorvidt inatsisartutloven i dens nuværende form lever op til dens målsætninger samt hvilke konsekvenser mulige ændringer vil medføre.

Naalakkersuisut er enig i Børnetalsmandens betragtninger om, at beslutninger bedst træffes på et så velfunderet grundlag som muligt. De gennemførte ændringer er sket på baggrund af Inatsisartuts beslutninger, som har vurderet det nødvendigt, at der foretages de foreslåede ændringer.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ophold for børn og unge under 18 år på udskænkingssteder er blevet udvidet fra kl. 20:00 til kl. 23:00 således, at ophold på caféer i dette tidsrum kan finde sted uden, at de skal ledsages af en voksen over 18 år. Den hidtidige tidsgrænse til kl. 20:00 er vurderet utidssvarende i forhold til, at børn og unge under 18 år skal have mulighed for at gå på café. Miljøet på en café skønnes ikke at være af et sådan forhold, at børn og unge under 18 år skal beskyttes mod at opholde sig der. I forhold til ophold på regulære værtshuse henledes opmærksomheden på § 32.

Det er gæsters ophold på udskænkingsstederne som med bestemmelsen reguleres. Der er således ikke sigtet til en ændring i retstilstanden efter anden lovgivning, eksempelvis hvad der gælder for arbejdstagere efter arbejdsmiljøloven for Grønland om unges arbejdstider m.v.

Til nr. 2

Tidsrummet for salg af alkoholholdige drikke udvides således, at salg kan finde sted mandag til lørdag fra kl. 10:00-20:00. Salget af alkoholholdige drikke kan således ske i et udvidet tidsrum, hvilket giver borgere en større fleksibilitet i forhold til daglige indkøb.

Til nr. 3

Det nugældende forbud mod markedsføring af alkohol bliver ophævet, hvorfor afsnitoverskriften til § 27 slettes.

Til nr. 4

Inatsisartutlovens forbud mod reklame for alkohol bliver med dette forslag ophævet. Inatsisartut vedtog på efterårssamlingen 2018, at reklameforbuddet enten skulle lempes eller ophæves. Efter høringsfristen er reklameforbuddet i lovforslaget blevet ophævet med det formål, at tillade annoncering og andre reklamer samt at undgå en skævvridning af konkurrencen.

Reklame for alkoholholdige drikke er underlagt de dertilhørende regler i anden lovgivning, herunder særligt markedsføringsloven, hvor også beskyttelsen af reklamer rettet mod børn og unge varetages.

Til nr. 5

Da § 28 ophæves udgår den tilknyttede afsnitoverskrift.

Til nr. 6.

Som konsekvens af et vedtaget beslutningsforslag ophæves § 28 i sin helhed, herunder stk. 1 om afskærmning i detailhandlen. Butikkerne er således ikke længere forpligtede til, at afskærme alkoholholdige drikkevarer. Bemyndigelsesbestemmelsen i § 28, stk. 2 om placering af alkohol i detailhandlen ophæves som konsekvens af ophævelse af reklameforbuddet i § 27.

Til nr. 7

Til stk. 2

I forbindelse med høring af nærværende forslag blev det af Grønlands Politi påpeget, at for at hjemlen til udstedelse af påbud i § 32, stk. 1 skal kunne håndhæves er det nødvendigt for værtshuseindehavere og bestyrere at få information om hvilke personer, der har fået udstedt et sådant forbud.

Derfor er der i § 32 indsat en bestemmelse, som giver politiet hjemmel til at videregive oplysninger. Der kan kun videregives oplysninger om navn og CPR-nummer og om forbuddets tidsmæssige udstrækning. Det konkrete strafbare forhold, der ligger til grund for forbuddet videregives ikke.

Oplysningerne der videregives skal således være relevante og ikke omfatte mere end hvad der er nødvendigt for at håndhæve forbuddet. For videregivelse og behandling af personfølsomme oplysninger henvises til persondataloven herunder reglerne om god databehandlingsskik.

Til nr. 8

Til stk. 3

De personfølsomme oplysninger må kun videregives til en nærmere defineret persongruppe, hvem oplysningerne er nødvendige for, at kunne forfølge formålet med håndhævelse af forbuddet. Behandling må således kun finde sted i de tilfælde, hvor der foreligger en saglig grund for at kunne få adgang til de personhenførbare data.

Til stk. 4

Personer som modtager oplysninger jf. stk. 2 er underlagt tavshedspligt, hvorfor oplysningerne ikke uberettiget må videregives. En uberettiget videregivelse er sanktionsbelagt. Det er en skærpende omstændighed, hvis videregivelsen eller udnyttelsen

sker med forsæt til at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, eller der i øvrigt foreligger særligt skærpende omstændigheder.

Til stk. 5

Det forudsættes, at der fastsættes regler om, at underretningen skal ske skriftligt ved almindeligt eller eventuelt anbefalet brev eller ved krypteret e-post.

Naalakkersuisut kan bl.a. fastsætte krav til udskækningsstedets opbevaring og håndtering af de modtagne oplysninger, herunder i hvilket omfang indehaveren og bestyreren må videregive oplysningerne til ansatte i virksomheden og i givet fald hvem ud over dem, der er specifikt anført i stk. 5, det vil navnlig sige bartendere og serveringspersonale.

Til nr. 9

Som konsekvens af ophævelsen af §§ 27 og 28 slettes referencen til disse bestemmelser i § 43, stk. 1.

Til § 2

Bestemmelsen angiver inatsisartutlovens ikrafttrædelsestidspunkt.